

Профілактика булінгу в учнівському середовищі під час дистанційного навчання

Підготувала: Практичний психолог Початкової
школи “Дзвіночок” Синельник Ірина Сергіївна

Булінг (цькування)

Це - агресивна та вкрай неприємна поведінка однієї дитини або групи дітей по відношенню до іншої дитини, що супроводжується постійним фізичним і психологічним тиском. Дитину систематично дражнять образливим для неї чином, навмисно не приймають у колектив, залякують, шантажують або навіть б'ють.

- У стані війни діти належать до найвразливішої категорії населення. Перебуваючи в небезпеці, в тривалому стресовому стані, дитина позбавлена нормальних умов для розвитку та освіти. Через відчуття тривоги, напруги, страху, невизначеності ускладнюється процес повноцінної соціалізації дитини. Діти, які вимушені бути переміщеними із зони активних бойових дій, стикаються з багатьма проблемами, перебуваючи в нових соціальних умовах, однією з таких проблем може стати цькування дитини, яка змушена була переїхати та потрапила в новий класний колектив. Саме тому не треба забувати про те, що майже в кожному учнівському середовищі може мати місце проблема булінгу.

Види булінгу

- Фізичний булінг - найбільш помітний, однак складає менше третини випадків(штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, ляпаси, пошкодження та знищення одягу та особистих речей жертви, а також погляди, жести, образливі рухи тіла та міміки обличчя).
- Економічний булінг - крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей жертви, вимагання грошей тощо.
- Психологічний булінг - принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміки обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж тощо.
- Сексуальний булінг - принизливі погляди, жести, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти тощо.
- Кібербулінг - приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв (пересилка неоднозначних фото, обзивання по телефону, знімання на відео бійок чи інших принижень і викладання відео в мережу інтернет, цькування через соціальні мережі).

4 головні компоненти булінгу:

- агресивна і негативна поведінка;
- здійснюється регулярно;
- відбувається у відносинах, учасники яких мають неоднакову владу;
- така поведінка є навмисною.

Соціальна структура булінгу:

➤ переслідувач
(кривдник,
агресор);

➤ постраждала
дитина
(жертва);

➤ спостерігач.

Форми роботи онлайн

- проведення вебінарів, вебконференцій, онлайн-студій та ін.;
- онлайн-консультування;
- листування в вайбері та інших мобільних додатках, які призначені для спілкування;
- створення учнями власних оригінальних плакатів проти знущань;
- розповсюдження інформаційно-просвітницьких матеріалів на сайтах закладів освіти, сторінках практичного психолога/соціального педагога, у соціальних групах в мережі інтернет, та ін.

Кожен із цих заходів розвиватиме у дітей соціальну та комунікативну компетенції, тобто здатність поважати думку інших людей і вміти пояснити свою позицію, ефективно співпрацювати в колективі

Поради педагогічним працівникам щодо протидії булінгу:

- допоможіть дітям вивчити правильну термінологію. Поясніть, що люди, які змушені були покинути свої домівки не біженці, вони – вимушено переміщені особи;
- поясніть учням, що люди приїхали до більш безпечних регіонів країни тому, що були змушені рятувати дітей та себе. За інших умов вони залишилися б удома, де в них були гідні умови для життя тощо;
- говоріть з учнями відверто. Варто пояснити, що війна завжди була ґрунтом для дискримінації за будь-якими ознаками. Ті, хто опинився у вразливій ситуації, сприймаються як слабші, або навіть як винні у тому, що сталося. А від цього до булінгу та дискримінації лишається лише крок. Так, теперішня ситуація неймовірно складна, але в будь-якому разі потрібно лишатися людьми та підтримувати одне одного;

- поясніть дітям основні принципи недискримінації, толерантного ставлення до інших людей. Розкажіть про дискримінацію, якою вона буває та чому виникає;
- - аналізуйте ситуацію: приділяйте особливу увагу особам, які можуть стати потенційними жертвами булінгу. Стежте за ситуацією, а якщо побачите перші ознаки цькування - неодмінно втручайтеся;
- завжди враховуйте лише факти, а не припущення або побоювання однієї зі сторін (або власні);
- розробіть план дій та варіанти розв'язання проблем (навіть гіпотетичних). Так ви будете готові та не витратите час дарма;
- об'єднайтеся із колегами. Дискримінація – глобальне явище, із яким складно впоратися самотужки. Тож діяти разом – найкраще рішення;
- - оберіть стратегію дій. Є різні алгоритми дій учителя, який бачить дискримінацію чи булінг. Але одне відомо точно: залишатися осторонь просто неприпустимо. Явище не зникне саме по собі;
- - встановіть правила, створіть разом із дітьми статут для протидії дискримінації, булінгу.

Трохи статистики про шкільний булінг:

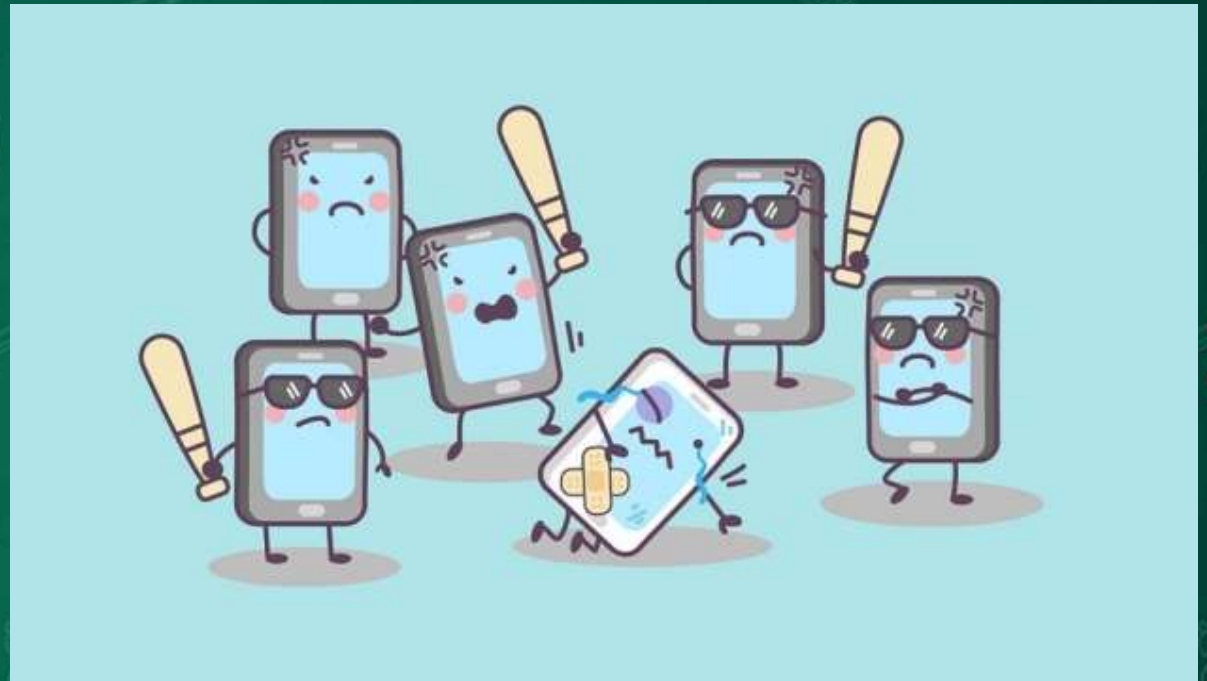

- 67% дітей в Україні у віці від 11 до 17 років стикалися з проблемою булінгу;
- 24% дітей стали жертвами булінгу;
- 48% дітей нікому не розповідали про випадки булінгу;
- 44% школярів були спостерігачами булінгу, але ігнорували його, бо їм було страшно за себе;
- більшість дітей булять за те, що вони виглядають, говорять, думають не так, як інші діти.

Кібербулінг

Це булінг із застосуванням цифрових технологій. Він може відбуватися в соціальних мережах, платформах обміну повідомленнями (месенджерах), ігрових платформах та мобільних телефонах.

Це неодноразова поведінка, спрямована на залякування, провокування гніву чи приниження тих, проти кого він спрямований.

Відомі всім групи смерті, такі, як «Синій кит», «Червона сова», «Момо», через булінг, шантаж та маніпуляції згубили вже не одне дитяче життя.

Типи кібербулінгу

- 1. Суперечки (флеймінг)** — обмін короткими емоційними репліками між двома і більше людьми розгорається зазвичай у публічних місцях Мережі. Іноді перетворюється у затяжний конфлікт.
- 2. Обдурювання** — отримання персональної інформації та публікація її в інтернеті або передача тим, кому вона не призначалася.
- 3. Нападки**, постійні виснажливі атаки — повторювані образливі повідомлення, спрямовані на жертву (наприклад, сотні СМС на мобільний телефон, постійні дзвінки), із перевантаженням персональних каналів комунікації.
- 4. Відчуження (остракізм, ізоляція)** — будь-якій людині притаманне бажання бути залученою до групи. Виключення ж із групи сприймається як соціальна смерть. У віртуальному середовищі це може призвести до повного емоційного руйнування дитини.
- 5. Наклеп** — поширення образливої інформації, текстові повідомлення, фото, пісні, які часто мають сексуальний характер.
- 6. Кіберпереслідування** — приховане вистежування жертви з метою організації нападу, побиття, зґвалтування і т. д.
- 7. Самозванство** — переслідувач позиціонує себе як жертву, використовуючи її пароль доступу в акаунт у соціальних мережах, у блозі, пошті, у системних миттєвих повідомленнях, або створює свій акаунт з аналогічним нікнеймом та здійснює від імені жертви негативну комунікацію.
- 8. Геніслепінг** — назва походить від випадків у англійському метро, де підлітки били перехожих, тоді як інші записували це на камеру мобільного телефону. Зараз такі ролики розміщуються в інтернеті, де їх можуть переглядати тисячі людей, без згоди жертви.

Відповідальність

Залежно від частоти/складу/способу вчинення правопорушення:

- за вчинення булінгу вперше — штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів або суспільні роботи від 20 до 40 годин;
- за повторення вчинення булінгу протягом року після накладення адміністративного стягнення, вчинення з особливою жорстокістю — штраф від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів або суспільні роботи від 40 до 60 годин.

Залежно від суб'єкта:

- за вчинення малолітніми або неповнолітніми особами віком від 14 до 16 років-штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів накладається на їхніх батьків або осіб, які їх замінюють;
- за приховування випадків булінгу педагогічним, науково-педагогічним, науковим працівником, керівником/засновником закладу освіти — штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів.

Як допомогти дитині, яка зазнала булінгу?

ПОРАДИ УЧНЯМ, ЯКІ СТАЛИ ЖЕРТВАМ БУЛІНГУ

- Зберігай спокій.
- Розкажи дорослому, якому довіряєш:

- Батькам
- Класному керівнику
- Викладачу
- Директору

Звернися до психолога у навчальному закладі

Напиши про свою проблему та вкинь до скриньки довіри, яка є у навчальному закладі

Поговори про це із своїми братами чи сестрами, або з друзями, щоб тобі не здавалося, що ти самотній.

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

Я МАЮ
ПРАВО

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА
РАЗОМ З МІН'ЮСТОМ!

Поради батькам

Як розпізнати, що дитина страждає від булінгу у школі?

- 1 Дитина завжди виглядає сумною, депресивною, постійно має поганий настрій
- 2 Шкільні оцінки дитини почали знижуватись
- 3 Школа та шкільне життя не приносять дитині задоволення, як раніше
- 4 Дитина часто пропускає школу, просить «залишитися вдома»
- 5 Дитина шукає та обирає альтернативні маршрути до школи, навіть якщо вони не є зручними
- 6 Дитина повертається додому з незрозумілими гулями, синцями, порізами
- 7 Дитина проводить багато часу наодинці (як вдома, так і в школі)
- 8 У дитини занижена самооцінка, погане самопочуття, головний біль, нудота
- 9 У дитини виникли проблеми зі сном, засинанням, часто сняться кошмари
- 10 У дитини часта зміна апетиту або навпаки постійне бажання їсти

Якщо ви дізнались, що дитину цькують, зверніться за консультацією на Національну дитячу «гарячу» лінію
0 800 500 225 (зі стаціонарних)
116 111 (з мобільних)

Brot
für die Welt

Національна дитяча гаряча лінія:

0-800-500-225(безкоштовно зі стаціонарних),

116111(безкоштовно з мобільних);

Безкоштовна цілодобова гаряча лінія для жертв домашнього насильства:

15-47

Безкоштовна національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства:

116-123

На платформі цифрової освіти «ДІЯ» можна знайти освітній серіал для батьків «Безпека дітей в інтернеті» про те, як уберегти дітей онлайн від шкідливих матеріалів, кібербулінгу, суїцидальних інтернет-спілок, сексуального насильства.

